

С.О. ФРОЛОВ,

директор Департаменту агропромислового розвитку Полтавської ОДА

Шановна президіє, шановні учасники конференції!

Перш за все хочу висловити слова щирої вдячності від полтавських аграріїв організаторам сьогоднішньої Всеукраїнської конференції, присвяченої ювілейній даті найстарішого на Україні науково-дослідного закладу сільськогосподарського профілю – Полтавському дослідному полю, Гадзалу Ярославу Михайловичу, Вергунову Віктору Анатолійовичу та всім присутнім у цій залі, а також всім небайдужим до долі української сільськогосподарської науки людям в Україні і за її межами.

На сьогодні незаперечним є факт, що Полтавське дослідне поле, організоване в 1884 р. з ініціативи Полтавського сільськогосподарського товариства Губернським земством виключно на його кошти і пізніше перетворене в Полтавську дослідну станцію зіграло і продовжує грати значну роль у розвитку вітчизняного землеробства і дослідної справи.

В організації дослідного поля, розробці його програми, а також в подальшій науковій діяльності приймали активну участь видатні вчені Анастасій Єгорович Зайкевич, Олександр Олексійович Ізмаїльський, Василь Васильович Докучаєв, Павло Андрійович Костичев, Іван Олексійович Стебут і багато інших.

Про високий авторитет дослідного поля, а з 1910 р. станції, свідчить і те, що практичне стажування тут проходили кращі студенти Московського сільськогосподарського інституту: Микола Іванович Вавілов (потім видатний вчений зі світовим ім'ям, академік, перший президент ВАСГНІЛ), Олексій Никанорович Соколовський (згодом академік, відомий вчений-агрохімік), Іван Вячеславович Якушкін (потім академік) і ряд інших відомих вчених.

Серед сучасних вчених, які працювали в кінці минулого сторіччя і які працюють зараз на дослідній станції, які підтримували і підтримують традиції старших поколінь необхідно назвати керівників – Чекаліна Миколу Михайловича, Чуйка Віталія Карповича, Опару Миколу Миколайовича, Чекрізова Івана Олексійовича, їх заступників – Гриба Миколу Івановича, Браженка Івана Павловича, Гангура Володимира Васильовича, вчених – Наріжняка Василя Олександровича, Чайка Петра Макаровича, Рубля Павла Степановича, Зінченка Бориса Семеновича, Черкасову Валентину Олександрівну, Безуглого Юрія Васильовича, Темнохуда Миколу Павловича, Синюгіна Миколу Васильовича, Яременка Віктора Миколайовича, Воронцова Віктора Терентійовича та інших.

Нині дослідна станція є провідною багатогалузевою аграрною науковою установою на Полтавщині. Вченими установи напрацьовано достатньо

наукових розробок, які забезпечують підвищення показників економічної ефективності господарювання, зробивши продукцію конкурентоспроможною.

Розроблені і оцінені короткоротаційні сівозміни для (фермерських господарств; відпрацьовані: ресурсозберігаючі технології основного та передпосівного обробітку ґрунту в поєднанні з економічно вигідними та екологічно безпечними нормами добрив в сівозмінах лівобережного Лісостепу України, що дозволяє підвищити продуктивність ріллі на 15–20% і забезпечує економію пального до 4–6 кг/га; технології вирощування основних сільськогосподарських культур.

Результати останніх років досліджень з обробітку ґрунту засвідчують, що основним напрямком його удосконалення є мінімалізація, за якої забезпечується висока продуктивність агроценозів, суттєво скорочуються витрати матеріально-технічних і трудових ресурсів, підвищується протиерозійна та протидефляційна стійкість ґрунтового покриву.

До найбільш ефективних розробок належать нові сорти. Селекціонерами станції створено більше 60 сортів і гібридів кормових культур. На даний час в Державному реєстрі сортів рослин України знаходиться 21 сорт кормових культур. Створена та підтримується промислова популяція диких поодиноких бджіл – рудої та рогатої осмії – добрих запилювачів тепличних перехреснозапильних культур.

На станції ведеться один з унікальних дослідів у світі з беззмінного вирощування озимого жита, який закладено в 1885 р. Не менше наукове значення представляє собою ділянка цілини (0,4 га), яка в природному непорушеному стані зберігається з 1893 р. Унікальною є також колекція започаткована у 1907 р., та нараховує біля 30 тис. особин комах.

На базі станції, як головної установи Центру по науковому забезпеченню АПВ Полтавської області проводяться заходи щодо інноваційного розвитку регіону: обласні науково-практичні конференції, семінари; дні поля; закладаються демонстраційні і технологічні полігони; навчання та курси підвищення спеціалістів різних ланок сільськогосподарського виробництва; інформаційно-консультаційне забезпечення. Інститутом спільно з Департаментом агропромислового розвитку облдержадміністрації розробляються заходи щодо реалізації на регіональному рівні Національних проектів «Зерно України», «Ефективне тваринництво» та Державних галузевих програм.

Крім наукової діяльності у станції широка виробнича програма, яку виконують дослідні господарства «Степне» Полтавського району, «9січня» Хорольського району, ім. Декабристів Миргородського району. Ці державні господарства є зразковими по веденню насінництва та племінної справи, впровадженню новітніх технологій в сільськогосподарське виробництво.

Останні роки спостерігається помітне поживлення в діяльності станції, покращилися до певної міри результати наукової і господарської діяльності.

Зміцніли зв'язки наукових підрозділів станції з науково-методичними установами України, стали зростати обсяги фінансування наукової діяльності

станції, збільшилися надходження коштів за рахунок реалізації продукції, виробленої науковими підрозділами станції.

Сьогодні колектив Полтавської державної сільськогосподарської дослідної станції ім. М.І. Вавилова прагне працювати з тим, щоб бути гідними послідовниками славетного колись Полтавського дослідного Поля, 130-річчя з дня заснування якого відзначається в цьому році.

Вчені станції завжди були і є відкритими для спілкування з виробничниками, з готовністю допомогти консультативно і практично на всі їх запити.

Відомий російський вчений і педагог Іван Вячеславович Якушкін, який після закінчення Московського сільськогосподарського інституту працював агрономом на Полтавщині писав: «...Полтавські починання перетворились в азбуку агрономії, і зараз багато хто не знає, а інші забувають склад тих відкриттів, якими дослідна справа і сільське господарство зобов'язані Полтаві».

Переконаний, що сьогоднішня конференція, ініційована Національною науковою сільськогосподарською бібліотекою Національної академії аграрних наук України, як і всі її попередні послідовні дії по підтримці полтавської аграрної науки, сприятиме подальшому розвитку Полтавської дослідної сільськогосподарської станції, розвитку її наукової бази і вдосконалення методології та якості проведення наукових досліджень.

Дякую за увагу.

